
Говор КРИСТИНЕ КИРШНЕР који је блокиран у америчким медијима

ШТА ЋЕ НЕМИНОВНО ДА СЕ ДЕСИ СА ПРЕЗАДУЖЕНОМ СРБИЈОМ?

О томе је најбоље на примеру Аргентине, председник те земље, одржао час у Уједињеним нацијама. **Кредити које је немогуће вратити.** Ко нас тера да будемо у будућности жртве немогуће и нерешиве ситуације? Људски живот има неко своје трајање, али се увек поставља питање да ли смемо да у старту сакатимо и сиромашимо и нерођене потомке?

Пажљиво прочитајте текст и одговорите себи на питање ко нас то задужује, зашто и какве последице можемо очекивати.

ГОВОР КРИСТИНЕ КИРШНЕР КОЈИ ЈЕ ЗАПАЊИО УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ:

О везама финансијског тероризма и оног на Блиском и Средњем Истоку

Поштовани председниче, драги колеге, шефови свих делегација УН,

Желим да вам се обратим у веома специфичном тренутку за цео свет, као и за моју земљу. Почећу размишљајући о уводној речи генералног секретара господина Бан Кимуна, којом је отворио 69. заседање Генералне скупштине. Осврнуо се на велики део проблема, трагедија и несрећа које брину данашњи свет.

И верујем, ако се добро сећам, да су „те турбуленције“, како је он рекао, „које дрмају свет“ опасност по мултилатерализам. Искрено верујем да велики део проблема са којим се свет суочава на економском и финансијском пољу, као и на пољу тероризма и безбедности, моћи и територијалног интегритета, рата и мира – да су то све проблеми настали због крајње супротног проблема – недостатка ефикасног, правог демократског мултилатерализма.

Зато желим пре свега да (говор) започнем тако што ћу се захвалити Генералној скупштини на одлукама усвојеним резолуцијом 68/304 9. септембра, којом је већином, односно са 124 гласа „за“, одлучено да се формира мултилатерална конвенција којом се стварају легални оквири за реструктурирање државних дугова свих земаља. Задатак који нисмо решили, барем откад присуствујем седницама Генералне скупштине од 2003. као сенатор а затим као председница, јесте реорганизација Савета безбедности УН и ММФ. Причали смо о искуству које је доживела Република Аргентина, моја земља. Данас се усуђујем да у глобалном контексту кажем да је Република Аргентина троструки пример – на финансијско-привредном пољу, безбедносном, као и на питању територијалног интегритета. Што се тиче првог примера, он се односи на економску и финансијску кризу која разара свет од 2008. и почиње да прети земљама које се од ње опорављају. Те земље су одржале највећи привредни раст у последњој деценији. Мислим на кризу од 2008, коју је моја земља прошла 2001, када није могла да отплаћује државни дуг. У то време Аргентинска Република је направила договор са мултилатералним организацијама јер, **господо, када дугуете 160 одсто БДП, то није само кривица оног који дугује већ и оног који је то дао на зајам.**

ПРОБЛЕМ АРГЕНТИНСКИХ ДУГОВА

Од завршетка диктатуре 24. марта 1974, када је Аргентина ушла у неолибералну фазу, она је тада представљена као вољени ученик на свим председавањима ММФ, а завршила је тако што је толико нагомилала дуг да је колабирала не само на привредном већ и на политичком нивоу. **Имали смо пет председника у једној недељи.** До тада нико није био одговоран за оно што се дешавало Аргентини, преживљавало се како се могло, а председник, који је дошао са 22 одсто гласова, пар месеци после ступања на дужност присуствовао је овој скупштини и истакао како је земљи потребан раст и развој како би могла да исплати дугове. И то је рекао у више него занимљивој метафори да **„мртви људи не могу плаћати дугове и да треба дозволити државама да живе“** (прекид емитовања).

[1]

Понављам: 160 одсто БДП није одговорност само државе дужника, а ми смо усвојили политику која нам је наметнута. Преузели смо одговорност, али смо исто тако и захтевали и очекивали од ММФ и других кредитора да преузму одговорност за тај дуг зато што су наметнули лихварских 14 одсто камате. И тај човек који је преузео вођство са 22 одсто гласова, имао је 25 одсто незапослених, 54 одсто сиромашних и 27 одсто оних који живе у немаштини, без здравственог осигурања, образовања, безбедности.

После неког времена, уз нови модел развоја, не само да смо створили милионе радних места и увели милионе у социјални и пензиони систем већ смо и произвели шест тачака БДП за инвестирање, међу којима је образовање. Усмерили смо огромне количине новце на инфраструктуру, путеве, школе, нуклеарне електране, хидроелектране, водоводе, гасне и електро-мреже, које данас прожимају целу земљу. То је био друштвени процес без преседана, који је смањео број сиромашних и оних у немаштини на једну цифру. И то је ММФ признао – да је привредни раст који је Аргентина остварила од 2004-2011. трећи у целом свету, само су нас Кина и Бугарска надмашиле. Данас у региону Латинске Америке имамо бољи квалитет живота, већу куповну моћ радника и најбољи друштвени доходак.

То смо учинили плаћајући дуг који су други створили. Зато ваља истаћи да наше владе нити су игнорисале дуг нити су падале у банкрот. Преузели смо иницијативу и плаћали дугове од 2003. до данас. Платили смо више од 190 милијарди долара. Понављам: више од 190 милијарди долара! Платили смо 92,4 одсто дуга у две рате: први пут то је 2005. учинио председник Киршнер, други пут 2010. такође он. Платили смо 92 одсто дуга како бисмо га нормализовали, и касније смо у редовним исплатама вратили цео дуг ММФ и испунили све обавезе према њима.

Пре пар месеци закључили смо преговоре са Париским клубом повереника о дугу из 1956. године. Како бих вам описала ситуацију, рећићу да сам тада имала три године, а министар економије моје земље, који је преговарао о репрограму овог дуга, тада се није ни родио. Ипак, направили смо договор са 19 министара финансија из Европске уније о репрограму дуга и већ смо платили прву рату од 642 милиона долара.

ЛЕШИНАРИ ПОД ЗАШТИТОМ

Али то није све. Требало је да решимо судске спорове са CIADI [2] и Светском банком, спорове које нису започеле наше владе, већ су претходне владе, због свог деловања, доведене пред тај трибунал Светске банке. И то смо кренули да решавамо, баш као што смо решили ситуацију са Репсолом [3], кад смо одлучили да преузмемо контролу над нашим енергетским изворима и преузмемо 51 одсто нафтне компаније.

И тај смо дуг репрограмирали и дошли до договора. Све то смо урадили сами, својим ресурсима, без приступа тржишту капитала зато што је Аргентини због банкрота 2001. забрањен приступ тржишту капитала. Имајте у виду тај социјални опоравак без председана.

И зашто све ово сада говорим? Током 50-тих година иста ствар се дешавала, али је постојала разлика? Она је у томе што смо почели да радимо од апсолутног банкрота, од саме нуле. **Почели смо да испуњавамо обавезе према кредиторима, почели смо да опорављамо Аргентинце, постигли раст, успели да изађемо из дугова, и сад смо један од најмањих дужника на планети.**

О чему сад хоћу да говорим? Сад се појављују тзв **лешинарски фондови**. Тај израз није измислио ниједан популистички лидер Јужне Америке нити неки афрички владар иако је и сама Африка била жртва лешинарских фондова. Један од првих званичника који је те фондове поменуо у овој скупштини је некадашњи британски премијер Гордон Браун 2002. године, који је навео да је неморално наметати те фондове земљама које се суочавају са исконским проблемима везаним за немаштину, здравство и образовање. И данас се Аргентина, уз саучесништво правосудног система ове земље (САД: прим. прев.), суочава са тим лешинарским фондовима.

Који су то лешинарски фондови?

Постоји део дугова које нисмо успели да репрограмирамо када смо то радили 2005. године. Они нису могли да учествују у репрограму зато што су 2008. купљене обвезнице. Знате, ти фондови су се специјализовали за куповину обвезница оних земаља које су банкротирале или се тек спремају да то учине да касније не би ишле да потражују те обвезнице, већ да би они покретали парнице на својим судовима како би згрнули огромне профите. Нећу се обазирати на те профите јер је њујоршко правосуђе један део који му је стигао на претрес препознало као 1.608 одсто каматне стопе за пет година у америчким доларима. Наведите ми, молим вас, компанију или предузеће које може да обрне толики профит у доларима за само пет година. То је разлог за њихово име. Они сад блокирају исплате својим повериоцима у Аргентини. И зато се радујем што се ова скупштина суочила са овим проблемом, надајући се да ће ове или следеће године градити примере мултилатерализма активног и конструктивног света у коме ће се репрограмирати дугови како ниједна земља не би морала да пролази кроз оно кроз шта сад пролази **Аргентина, као нација која може, вољна је и која ће платити дуг упркос малтретирању лешинарских фондова.**

УНИШТАВАЊЕ ЕКОНОМИЈА ЦЕЛИХ ЗЕМАЉА

Лешинарски фондови шире гласине и клевете широм привредног и финансијског сектора, али и у становништву, дестабилизујући тим привреду. То се може окарактерисати као финансијски и економски тероризам зато што терористи нису само они који подмећу бомбе. **Постоје и економски терористи, они који уништавају економије земаља, узрокујући у њима немаштину, глад и јад.** Зато одлучно захтевамо да се овај мултилатерални споразум што пре закључи. Не само за Аргентину већ и за остатак света, зато што верујемо да ће економски и финансијски баланс, које угрожава социјална неједнакости, постати противотров за оне који **врбују младе људе.** Зато што ти делови становништва губе наду и немају будућност, они се се придружују лудачким походима, због којих ћемо касније жалити.

Не ради се само о томе да гледамо површину ових проблема, морамо да тражимо разлоге који доводе до њиховог стварања. Причала сам о својој земљи која је водећи пример и на пољима тероризма и безбедности. **Моја земља је, уз САД, је једина америчка држава која је била жртва два терористичка напада. Први је био 1992, када је израелска амбасада дигнута у ваздух, и две године касније, када је зграда АМИА, Асоцијације аргентинско-израелског пријатељства, дигнута у ваздух.** Ове године је двадесетогодишњица тог напада. Усудићу се да кажем пред овом скупштином и члановима породица жртава, које су овде присутне, да је влада председника Кишнера учинила све како би открила одговорне за напад, и то не само отварањем старих обавештајних архива већ је и формирала владин тим за истрагу.

Пошто је 2006. правосуђе моје земље оптужило иранске држављане да су укључени у напад на АМИА, тражило је сарадњу Исламске Републике Иран у истрази. Тај захтев поновљен је 2007, док 2010. Иран коначно није пристао. Пристали су на билатерални састанак, на коме смо заједно потписали меморандум о сарадњи правосуђа. Зашто смо то урадили? Како би оптужени ирански држављани који живе у Техерану могли да сведоче пред аргентинским судом.

Абу Бакр ел Багдади током проповеди одржане у Мосулу на северу Ирака (Фото Бета)

ДАНАС ПРИЈАТЕЉИ, СУТРА ТЕРОРИСТИ

Шта се десило пошто смо потписали меморандум? Изгледало је као да су сви унутрашњи и спољни демони ослобођени. Јеврејске институције, које су нас подржавале, одједном су нам окренуле леђа. Кад је одлучено да се спроведе меморандум, били смо оптужени за саучесништво са Ираном. Исто се догодило кад су лешинарски фондови лобирали пред америчким Конгресом, тврдећи да смо ми партнери Исламске Републике, с тим што се Иран тад није ословљавао као „Исламска република“, већ као „Терористичка држава Иран“. Лобирали су и на интернету, где су моју слику стављали поред слике председника Ахмадинежада, као да смо партнери. А ове недеље смо сазнали да се у Валдорф Асторији, хотелу-симболу овог града (Њујорка; прим. прев.) одржао састанак шефа Стејт департмента и његовог иранског колеге. Не критикујемо то, штавише, подржавамо све што подразумева дијалог. Али бисмо волели да питамо оне који су пљували Иран и оптуживали га за тероризам – и то не пре сто година, већ прошле године – шта ли би сад рекли?

Шта би сад рекли о онима који су створили ИДИЛ. Њих су многи сматрали борцима за слободу, који се боре у Сирији против Асадове владе, а сада су део ИДИЛ. Мислим да ту лежи други проблем који се тиче безбедности и тероризма. **Велике силе олако непријатеље претварарају у пријатеље, а терористе у борце.** Проблем је што морамо да схватимо једном заувек да не можемо користити међународне односе и геополитичке позиције како бисмо ускладили положаје сила. То кажем из позиције борца против међународног тероризма.

Ево једне занимљивости. Аргентинско правосуђе истражује да ли сам навукла бес ИДИЛ на Аргентину због два разлога: своје блискости са његовом светошћу папом Франциском, као и мојим признањем две држава, попут Палестине и Израела. Зато поново тражим од Генералне скупштине да призна Палестину као пуноправну чланицу ове институције. Јер тако ћемо разрешити неколико Гордијевих чворова; не један, већ неколико. Почећемо да решавамо неке од проблема на Блиском Истоку. Признавање државе Палестине и право Израела да живи унутар својих граница, као и да се више никад не дозволи да Палестини доживи непропорционалну примену силе која је довела до смрти стотина деце и жена. То осуђујемо, као што осуђујемо оне који су испаливали ракете на Израел. Верујемо да у нам је у времену економских лешинара и ратних хушкача потребно много маслинових граница како би обезбедили мир и безбеднији свет. За то нам треба поштовање међународног права и једнакост међу онима који седе овде. Данас је и председник причао о примени силе при угрожавању територијалног интегритета неке земље. И за то је Аргентина пример јер **чекамо више од сто година како бисмо са Уједињеним Краљевством разговарали о нашем суверенитету над Малвинским острвима.** И нико није забринут; нема вета Савета безбедности зато што Аргентина није чланица Савета безбедности нити је земља толико снажна да прекраја границе. И, док је таква ситуација на снази, док су гласови пет сталних чланица битнији од гласова Обале Слоноваче, Гане, Кеније, Египта, Уганде, Аргентине, Бахреина или Арапских Емирата, ништа се неће решити. Овде ће се само одржавати говори сваке године и ништа се неће решавати.

ПРОБЛЕМ УН

Зато силе које су делегиране у Савету безбедности делују као парадокс. Скупштина мора да тражи дозволу Савета да би примила новог члана. Морамо да ослободимо скупштину као потпуно суверену, као и Уједињене нације у којима ће сваки глас бити раваноправан јер ће се тако постићи демократија.

Кад демократија почне да се примењује у потпуности, тад ће се назрети и решење. Између песимизма и оптимизма ћу увек изабрати оптимизам, али реални, јер, без увида у реалност, или смо цинични или наивни.

Не желим да будем ни наивна ни цинична пред вама. Рећи ћу вам шта у мојој земљи мислимо о тим великим темама, попут реформе безбедносних организација или реформе ММФ. Године 2003. изгледало је преко потребно да се реформише ММФ. Сад више нико не жели да реформише ММФ зато што је изгубио главну улогу у решавању кључних проблема. Међутим, **шеф ММФ, као и бивша шефица Ана Кругер, захтева регулисање репрограмирања државних дугова. Јер, док год немамо међународни споразум који ратификује ова скупштина, увек ће негде постојати судија попут господина Грисе који ће сиромашној земљи натурити камату од које ће она дубоко крварити. Јер они желе да осујете репрограмирање државних дугова, што жели аргентински народ.**

Била сам у Риму пре него што сам дошла овде како бих разговарала са својим сународником који је на позицији од изузетног значаја не само религијског већ и моралног. Желим да вам пренесем поруку мира. Ако ћемо заиста да се боримо против тероризма, хајде да радимо за мир, јер се не борите за мир призивајући рат. А то је баш оно што они желе – симетричну реакцију како би игре почеле, где би увек био неки кредит који би они тражили да се врати. Зато мислим да је битно одлучно реаговати на ове проблеме.

На крају желим да кажем да, ако ова скупштина поврати свој мандат и успостави међународно право у многим деловима света који намећу правила другима, а сами их не признају, онда ћемо направити допринос миру у борби против тероризма како бисмо нашој деци оставили свет бољим него што је сад.

На крају, желим да подсетим да су прошле године проблеми били другачији, сви су причали о другим проблемима и безбедносним претњама. Ствари су се од тада доста промениле – они који су прошле године били зли сада и нису тако лоши, а они је тада требало да буду нападнути сад сарађују у одстрањивању ИДИЛ.

КАКО СУ НАСТАЛИ АЛ КАИДА И ТАЛИБАНИ

И сад питам како су Ал Каида и Талибани настали? Одакле им оружје и новац? Моја земља не производи оружје, ко им га је онда продао?

Затим су дошли они који су подржали Арапско пролеће, за које се испоставило да није баш пролеће, већ јесен или чак зима.

Ти људи су прешли пут од бораца за слободу до монструма. Сада су се претворили у ИДИЛ, монструма који сече људима грклане по телевизијама.

Људи се питају како се то догодило, а мени ћете опростити што више не верујем ником.

Све друге ствари које се приказују на телевизији само су бајка у поређењу са оним са чим се свет суочава.

Зато би требало да се запитамо како настају ти проблеми који су натерали Папу да каже да живимо у Трећем светском рату. Истина је, Трећи светски рат није налик конвенционалним ратовима које смо видели у 20. веку. То су мањи ратови у којем су једине жртве цивили. И зато ћемо у Савету безбедности поставити нека питања. Не правимо никакве закључке, само имамо питања, и поставићемо их оним земљама које имају више информације од моје, које имају много развијеније информационе мреже од наших. Биће штета ако добијемо хрпу информација коју нећемо моћи да разумемо. Јер морате схватити шта се дешава ако желите да направите коначно решење.

Још једном се захваљујем оним 124 земљама које су пристале да се усвоји резолуција 68/304. Сви знамо да је било притисака да се не гласа за ту резолуцију, али верујем да је примена практичног и ефикасног мултилатерализма показала да није све изгубљено. Са друге стране, у рукама је свих нас да решавамо проблеме са којима се суочавамо”.

Напомене преводиоца:

[1] **Чим је Киршнерова почела да упућује критике на рачун америчке администрације, амерички медији су прекинули пренос њеног говора.**

[2] **Међународни центар за решавање инвестиционих спорова је институција Светске банке у Вашингтону.**

[3] **Репсол је једна од водећих светских нафтних и гасних компанија. У Северној Америци Репсол је значајно проширио своје присуство у последњих неколико година.**

За [Србин.инфо](http://srbin.info) превео Зоран Красић